

ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ПО СИГУРНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯТА

1202 СОФИЯ, ул. „Козлодуй“ № 4

тел.: +3592 9333 600; факс: +3592 9873 750; e-mail: dksi@dksi.bg

ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ПО СИГУРНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯТА (ДКСИ), в качеството си на държавен орган, който осъществява политиката на Република България за защита на класифицираната информация, който организира, осъществява, координира и контролира дейността по защита на тази информация, и на компетентен орган, който организира, контролира и отговаря за изпълнението на задълженията за защита на класифицираната информация, съдържащи се в международни договори, по които Република България е страна, отчитайки приетата Ревизия 8 на Директивата на НАТО АС/35/D/2000 и натрупания практически опит, се налага действащата от предприсъединителния период на Република България към НАТО двуфазна процедура по издаване на сертификати за достъп до класифицирана информация на НАТО, а впоследствие и на ЕС да бъде осъвременена при спазване на задължението за осигуряване на еднаква защита на класифицираната информация.

По силата на чл. 116 от ЗЗКИ и в съответствие със задълженията, произтичащи от Политиката на НАТО по сигурността С-М(2002)49-REV1 и от Решение на Съвета от 23 септември 2013 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицирана информация на ЕС (2013/488/ЕС), Република България е задължена в съответствие с националното законодателство да осигури прилагане на основните принципи и минимални стандарти за защита на класифицираната информация на НАТО и ЕС, заложен в съответните директиви на НАТО и правила, политики и ръководства на ЕС.

Предвид на това и на основание чл. 10, ал. 1, т. 4 от Закона за защита на класифицираната информация (ЗЗКИ) и въз основа на Решение на ДКСИ № 27-I-16/07.04.2022 г., издава до задължените по ЗЗКИ субекти

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ УКАЗАНИЯ

за прилагането на принципите и мерките за защита на класифицираната информация на НАТО и ЕС в областта на персоналната сигурност

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет

1. Предмет на настоящите задължителни указания е редът за прилагане на процедурите за защита на класифицираната информация на НАТО и ЕС в областта на персоналната сигурност от организационните единици по смисъла на ЗЗКИ.

Цел

2. Целта на настоящите задължителни указания е защитата на класифицираната информация на НАТО и ЕС от нерегламентиран достъп чрез прилагане на мерките в областта на персоналната сигурност.

II. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОСТЪП ДО КЛАСИФИЦИРАНА ИНФОРМАЦИЯ НА НАТО И/ИЛИ ЕС НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ, РАБОТЕЩИ В ОРГАНИЗАЦИОННИ ЕДИНИЦИ ПО СМИСЪЛА НА ЗЗКИ

Принципи

3. Достъп до класифицирана информация с ниво NATO CONFIDENTIAL, NATO CONFIDENTIAL ATOMAL и/или CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL и по-високо се предоставя при следните условия:

3.1. Лицето заема длъжност или изпълнява задача, включена в списъка на длъжностите или задачите в организационната единица, за които се изисква достъп до класифицирана информация на НАТО и/или ЕС;

3.2. Лицето е преминало процедура по обикновено, разширено или специално проучване за надеждност, съответно по чл. 47, чл. 48 или 49 от ЗЗКИ, и има издадено разрешение за достъп до класифицирана информация със съответното ниво;

3.3. Лицето е обучено за задълженията си по сигурността във връзка със защитата на класифицираната информация на НАТО и/или ЕС и е декларирало писмено или по друг еквивалентен начин (електронен начин, гарантиращ достоверност), че съзнава отговорностите си, свързани със защитата на класифицираната информация на НАТО и/или ЕС.

4. Лицето получава достъп след като за него бъде установено наличието на принципа „необходимост да се знае“. Той се състои в ограничаване на достъпа само до определено ниво класифицирана информация на НАТО и/или ЕС и само за лица, които притежават издадено от компетентен проучващ орган разрешение за достъп до класифицирана информация във връзка с изпълнение на служебни задължения или конкретно възложена задача. Спазването на този принцип е непрекъснат процес и се прилага и контролира при всеки случай на достъп до конкретен документ/материал.

5. Достъп до класифицирана информация с ниво NATO RESTRICTED и/или RESTREINT UE/EU RESTRICTED се разрешава при спазване на горните

принципи като не се извършва процедура по проучване и не се изисква издаване на разрешение за достъп.

Условия за получаване на достъп

6. Достъп до класифицирана информация с ниво NATO CONFIDENTIAL или NATO CONFIDENTIAL ATOMAL може да бъде предоставен, ако лицето има издадено разрешение за достъп до класифицирана информация с ниво „Поверително“ или по-високо.

7. Достъп до класифицирана информация с ниво NATO SECRET може да бъде предоставен само ако лицето има издадено разрешение за достъп до класифицирана информация с ниво „Секретно“ или по-високо.

8. Достъп до класифицирана информация с ниво COSMIC TOP SECRET, NATO SECRET ATOMAL или COSMIC TOP SECRET ATOMAL може да бъде предоставен само ако лицето има издадено разрешение за достъп до класифицирана информация с ниво „Строго секретно“.

9. Достъп до класифицирана информация на ЕС с ниво CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL може да бъде предоставен само ако лицето има издадено разрешение за достъп до класифицирана информация с ниво „Поверително“ или по-високо.

10. Достъп до класифицирана информация на ЕС с ниво SECRET UE/EU SECRET може да бъде предоставен само ако лицето има издадено разрешение за достъп до класифицирана информация с ниво „Секретно“ или по-високо.

11. Достъп до класифицирана информация на ЕС с ниво TRES SECRET UE/EU TOP SECRET може да бъде предоставен само ако лицето има издадено разрешение за достъп до класифицирана информация с ниво „Строго секретно“.

12. Служителят по сигурността на информацията, въз основа на Списъка по т. 3.1, изготвя списък с лицата, заемащи съответните длъжности. Списъкът се изготвя по образец Приложение № 1 към чл. 62, ал.1, т. 3 от ППЗЗКИ.

13. Копие на Списъка, заверено „Вярно с оригинала“ се предоставя в регистратурата за класифицирана информация на НАТО и/или ЕС в съответната организационна единица. Служителят в регистратурата предоставя за запознаване документи/материали само на лица, включени в Списъка.

14. Лицата по чл. 39 от ЗЗКИ на основание т. 6 от Директивата на НАТО по персонална сигурност AC/35/D/2000-REV8 и пар. 28 от Приложение I към Правилата по сигурността на Съвета (2013/488/ЕС) получават достъп до всички нива на класифицирана информация на НАТО и/или ЕС по реда и условията на чл. 39 от ЗЗКИ и при стриктно спазване на принципа „необходимост да се знае“. Те задължително преминават обучение по т. 3.3 от настоящите задължителни указания и декларират това обстоятелство, съгласно цитираната точка. За тези лица не се издава разрешение за достъп, а при необходимост ДКСИ удостоверява достъпа им по силата на служебното положение пред компетентния орган на НАТО и/или ЕС.

Специфични положения за достъп до класифицирана информация АТОМАЛ

15. Искането за издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация АТОМАЛ следва да съдържа мотивирано становище относно конкретните задължения и задачи, които налагат такъв достъп, съгласно административните мерки за прилагане на Споразумението между страните по Северноатлантическия договор за сътрудничество по отношение на информация АТОМАЛ.

16. В искането за издаване на разрешение АТОМАЛ трябва да бъде посочено конкретно:

16.1. дали проучваното лице е вписано предварително и поименно за работа с информация АТОМАЛ в списъка съгласно раздел А. Достъп, т. 3 от Придружителен лист за разпространение на информация под специални ограничения, наложени от Съединените американски щати, от Анекс 4 към С-М(68)41.

16.2. дали проучваното лице попада в една от следните категории длъжностни лица: ръководител с ранг министър и по-висок или негов съветник; постоянен представител към НАТО или член на делегация към НАТО; служител в структура на НАТО, пряко ангажирана с ядреното планиране на Алианса; длъжностно лице, чиито задължения и задачи са да осъществява контрол по спазването на мерките за сигурност на информация АТОМАЛ в организационната единица.

16.3. дали проучваното лице има преки отговорности за работа с информация АТОМАЛ и по-конкретно:

а) дали има пряк достъп до документи и материали с информация АТОМАЛ (ако такива са налице в регистратура с ниво АТОМАЛ на организационната единица);

б) дали взема непосредствено участие в ядреното планиране на НАТО, по-конкретно, в работата на Групата по ядрено планиране на НАТО или на други структури на НАТО с отговорности по ядреното планиране.

III. ОБХВАТ НА ПРОУЧВАНИЯТА ЗА ДОСТЪП ДО КЛАСИФИЦИРАНА ИНФОРМАЦИЯ НА НАТО И/ИЛИ ЕС

17. За достъп до класифицирана информация с ниво NATO CONFIDENTIAL, NATO CONFIDENTIAL АТОМАЛ, CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL се извършва обикновено проучване за надеждност по смисъла на чл. 47 от ЗЗКИ от служителя по сигурността на информацията или ДАНС в случаите по чл. 11, ал. 3, т. 1 от ЗЗКИ. В изпълнение на изискванията на т. 18 от Директивата на НАТО по персонална сигурност AC/35/D/2000-REV8 и пар. 7 от Приложение I към Правилата по сигурността на Съвета (2013/488/ЕС) съответната, съгласно чл. 11 или чл. 15 от ЗЗКИ, служба за сигурност или служба за обществен ред в допълнение извършва оценка на лицето по критериите за надеждност, определени в цитираните точки, а именно дали лицето:

17.1. е извършвало или е правило опити за извършване, участвало е в заговор

или е съдействало или подбуждало друго към извършване (или към опит за извършване) на шпионаж, тероризъм, саботаж, измяна или противодържавна дейност;

17.2. е или е било съучастник на шпиони, терористи, саботьори или на лица, за които съществуват основателни подозрения, че са такива или са сътрудници на представители на организации или чужди държави, включително разузнавателни служби на чужди държави, които могат да представляват заплаха за сигурността на НАТО/ЕС и/или на държави от НАТО/ЕС, освен ако за този вид съучастие е било налице упълномощаване по време на извършване на служебни задължения;

17.3. членува или е членувало в организация, която чрез насилствени, подривни или други противозаконни средства търси възможни начини за сваляне на правителства на държави членки на НАТО/ЕС или за извършване на промяна във формата на управление на държавите членки;

17.4. е или е било поддръжник на организация, описана в точка 17.3 или доскоро е било свързано с членове на такива организации;

17.5. умишлено е укрило, преиначило или е фалшифицирало информация с важно значение, по-специално информация в областта на сигурността, или умишлено е излъгало при попълване на формуляра за проучване или по време на интервюто за проучване.

17.6. е било осъждано за престъпление или престъпления, свидетелстващи за рецидивиращи криминални тенденции;

17.7. има данни да злоупотребява с алкохол;

17.8. има данни за употреба на нелегални наркотици и/или злоупотреба с легални наркотици;

17.9. участва или е участвало в поведение, включително всякакви форми на сексуално поведение, което може да повиши риск от изнудване или натиск;

17.10 е демонстрирало, чрез постъпки или чрез словоизявления, нечестност, нелоялност, ненадеждност или недискретност;

17.11. сериозно или неколккратно е нарушавало правилата за сигурност или в опитите си е успявало да извърши нерегламентирана дейност по отношение на комуникационна и информационна система (системи);

17.12. може да бъде податливо на директен натиск или на такъв от роднини или близки, които могат да бъдат уязвими от чужди разузнавателни служби, терористични групи или други противодържавни организации или лица, чиито интереси могат да заплашват интересите на НАТО/ЕС или на държавите от НАТО/ЕС в областта на сигурността.

17.13. има сериозни финансови затруднения или необяснимо високи приходи;
и

17.14. страда или е страдало от болест или психическо или емоционално състояние, което може да доведе до основателни съмнения в собствената преценка или надеждност или може, непредумишлено, да превърне лицето в риск за сигурността.

След проверка на обстоятелствата в обхвата на чл. 47 от ЗЗКИ и въз основа на оценката по т. 17 служителят по сигурността на информацията или ДАНС в

случаите по чл. 11, ал. 3, т. 1 от ЗЗКИ приключва проучването и издава или отказва издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация с ниво „Поверително“, NATO CONFIDENTIAL, NATO CONFIDENTIAL ATOMAL, CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL в зависимост от необходимостта от достъп до съответния вид класифицирана информация (определена в списъка по чл. 37 от ЗЗКИ и т. 3.1 от настоящите задължителни указания).

18. За достъп до класифицирана информация с ниво NATO SECRET, SECRET UE/EU SECRET се извършва разширено проучване за надеждност по смисъла на чл. 48 от ЗЗКИ от съответния компетентен проучващ орган. Проучването приключва с издаване или отказ за издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация с ниво „Секретно“, NATO SECRET, SECRET UE/EU SECRET в зависимост от необходимостта от достъп до съответния вид класифицирана информация (определена в списъка по чл. 37 от ЗЗКИ и т. 3.1 от настоящите задължителни указания).

19. За достъп до класифицирана информация с ниво COSMIC TOP SECRET, NATO SECRET ATOMAL, COSMIC TOP SECRET ATOMAL, TRES SECRET UE/EU TOP SECRET се извършва специално проучване за надеждност по смисъла на чл. 49 от ЗЗКИ от съответния компетентен проучващ орган. Проучването приключва с издаване или отказ за издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация с ниво „Строго Секретно“, COSMIC TOP SECRET, NATO SECRET ATOMAL, COSMIC TOP SECRET ATOMAL, TRES SECRET UE/EU TOP SECRET в зависимост от необходимостта от достъп до съответния вид класифицирана информация (определена в списъка по чл. 37 от ЗЗКИ и т. 3.1 от настоящите задължителни указания).

20. Разрешението за достъп се издава по образец съгласно чл. 54, ал. 2 от ЗЗКИ в три екземпляра за съответния вид и ниво на класифицирана информация. По един екземпляр от всяко разрешение се съхранява в ДКСИ, в службата, която го е издала, и в организационната единица.

21. В случай на отказ, прекратяване или отнемане на издадено разрешение за достъп до класифицирана информация, се прилагат правилата на ЗЗКИ и ППЗЗКИ.

IV. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ОРГАНИТЕ ПО СИГУРНОСТТА

22. Ръководителят на организационната единица определя длъжностите и/или задачите, за които се изисква достъп до съответното ниво на класифицирана информация на НАТО и/или ЕС (Списък по т. 3.1 от настоящите Задължителни указания). Включването на длъжност и/или задача в списъка се извършва след анализ на реалната необходимост от достъп до класифицирана информация на НАТО и/или ЕС. Автоматичното включване, без изпълнението на функционалните задължения да налага достъп, представлява нарушение на законовия принцип „необходимост да се знае“ и е в противоречие с принципа на НАТО и ЕС за управление по най-добрия начин на процесите по предоставяне на достъп.

23. Ръководителят на организационната единица е отговорен за актуалността на Списъка по т. 3.1. Той е длъжен да извършва постоянна оценка на изискуемото ниво за дадената позиция, дали то подлежи на промяна, както и да отразява непрекъснато наложените изменения в Списъка по т. 3.1. Този списък трябва винаги да отговаря на реалните потребности от достъп до класифицирана информация на НАТО и/или ЕС по начин, който гарантира изпълнение на функционалните задължения в необходимата степен без да предоставя достъп до по-високо или по-ниско ниво.

24. Ръководителят на организационната единица е длъжен да създаде и поддържа механизъм за непрекъснато управление по най-добрия начин на процесите по идентифициране на длъжностите и задачите, за които се изисква достъп до съответното ниво на класифицирана информация на НАТО и/или ЕС, както и по предоставянето на такъв достъп (т. 16 и т. 17 от Директивата на НАТО АС/35/D/2000-REV8 и пар. 3 от Приложение I към Решение на Съвета от 23 септември 2013 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицирана информация на ЕС (2013/488/ЕС). Този механизъм трябва да се състои от организационни мерки, възлагане и разпределение на съответни функции на конкретни служители и осъществяване на контрол от негова страна. Конкретният начин за създаване и поддържане на такъв механизъм се избира като се отчитат спецификите на конкретната организационна единица – напр. административно устройство, брой служители, обем и ниво на обработваната класифицирана информация, брой длъжности/задачи, които налагат достъп до класифицирана информация, брой лица с необходимост от достъп, специфики в процеса на вземане на решения и др.

25. Служителят по сигурността на информацията въз основа на Списъка по т. 3.1 изготвя поименния Списък по т. 12. Служителят по сигурността на информацията е длъжен да поддържа Списъка по т. 12 винаги актуален. Служителят по сигурността на информацията извършва действията по т. 13.

26. Ръководителят на организационната единица изпраща копие на Списъка по т. 3.1 от настоящите указания на ДКСИ и на съответната служба за сигурност. Той е длъжен да уведомява в писмен вид ДКСИ и съответната служба за сигурност при всяка промяна в Списъка.

27. Ръководителят на организационната единица изпраща на ДКСИ информация за всяко лице с необходимост от достъп до класифицирана информация със съответното ниво, че същото е обучено за задълженията си по сигурността във връзка със защитата на класифицираната информация на НАТО и/или ЕС и е декларирало писмено или по друг еквивалентен начин (електронен начин, гарантиращ достоверност), че съзнава отговорностите си, свързани със защитата на класифицираната информация на НАТО и/или ЕС.

28. На основание чл. 9, т. 12 от ЗЗКИ, пар. 3, пар. 26 и пар. 29 от Решение на Съвета от 23 септември 2013 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицирана информация на ЕС (2013/488/ЕС) и т. 15, т. 16, т. 33 и т. 34 от Директивата на НАТО АС/35/D/2000-REV8 ДКСИ поддържа регистър на Списъка по т. 3.1 от настоящите указания, за издадените, отнети или прекратени

разрешения за достъп, както и за лицата по т. 27.

29. ДКСИ, на основание чл. 9, т. 10 от ЗЗКИ, в случай на необходимост, потвърждава пред съответните чуждестранни власти, че лице притежава съответно разрешение. За тази цел ръководителят на организационната единица следва да изпрати до ДКСИ информация за конкретния повод и нивото на класифицирана информация, до която ще се налага потвърждаване, както и компетентния чуждестранен орган.

V. КОНТРОЛ

30. По силата на Решение на Съвета относно правилата за сигурност за защита на класифицирана информация на ЕС (2013/488/ЕС) и Политиката на НАТО по сигурността С-М(2002)49-REV1, ДКСИ в качеството си на Национален орган по сигурността периодично да проверява и оценява мерките по сигурността за защита на класифицираната информация на ЕС, съответно на НАТО. В изпълнение на тези задължения, ДКСИ извършва периодични посещения в организационните единици, в които се обработва класифицирана информация на НАТО и/или ЕС. В рамките на тези посещения се извършва преглед и оценка на системата от мерки и способности за защита на класифицираната информация на НАТО и/или ЕС, въведени и прилагани в съответната организационна единица в областта на персоналната сигурност. При констатиране на несъответствия, ДКСИ дава конкретни указания за тяхното отстраняване. Указанията са със задължителна сила и се отнасят до конкретната организационна единица.

31. ДАНС осъществява пряк контрол по спазване на правилата за достъп до класифицирана информация на НАТО и/или ЕС. ДАНС обръща особено внимание при осъществяването на контрола върху механизма за управление на процесите по идентифициране на длъжностите и задачите, за които се изисква достъп до съответното ниво на класифицирана информация на НАТО и/или ЕС, както и по предоставянето на такъв достъп. Целта е да се гарантира достъп до класифицирана информация на НАТО и/или ЕС само на лица, чийто функции налагат такъв достъп.

ДАНС информира ДКСИ за всеки случай на констатирани нарушения или пропуски в системата от мерки в областта на персоналната сигурност.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Издадените до приемането на настоящите задължителни указания сертификати за достъп до класифицирана информация на НАТО и/или ЕС запазват действието си до изтичане на техния срок.

2. Заварените процедури по издаване на сертификати за достъп до класифицирана информация на НАТО и/или ЕС се довършват по реда на Задължителните указания на ДКСИ за прилагане на принципите и мерките за защита на класифицираната информация на НАТО и на ЕС в областта на персоналната сигурност, приети с Решение на ДКСИ № 58-I-10/09.08.2016 г.

Настоящите задължителни указания отменят Задължителните указания на ДКСИ за прилагане на принципите и мерките за защита на класифицираната информация на НАТО и на ЕС в областта на персоналната сигурност, приети с Решение на ДКСИ № 58-I-10/09.08.2016 г. и подлежат на незабавно изпълнение.